

Janaq Pani

**BALADË
PËR NJËMBËDHJETË
HERONJTË**

poema

81A-1
P23

BIBLIOTEKA E PIONIERIT

JANAQ PANI

Redaktor
ODHISE GRILLO

Piktur
CLAUDIM ÇEKKA

Baladë
për
njëmbëdhjetë
heronjtë

—
— Poema —

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

144
95

BIBLIOTEKA E TIONIMIT

Redaktor
ODHISE GRILLO

JANAO PANI

Piktor
ÇLIRIM CEKA

Balade

per

ni mbledhjet

heronjtë

1958

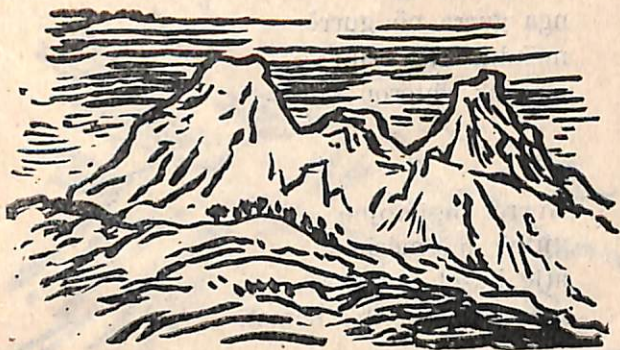
-Poesma-

BIBLIOTEKA E TIONIMIT

I.
Baladë për Il heronjtë e Batrës

Il heronjtë e Batrës
që shpesh shpesh
në gjatë ditës
shpesh herë
në gjatë ditës
shpesh herë
në gjatë ditës
shpesh herë

Kënga e parë

I.

Malet dallgëzojnë
me kreshta të larta,
në gji kanë thesare,
përsipër balada.

Ju, male të larta,
nga përrenjtë e çarë,
bashkë me të rënët
plagë keni marrë.

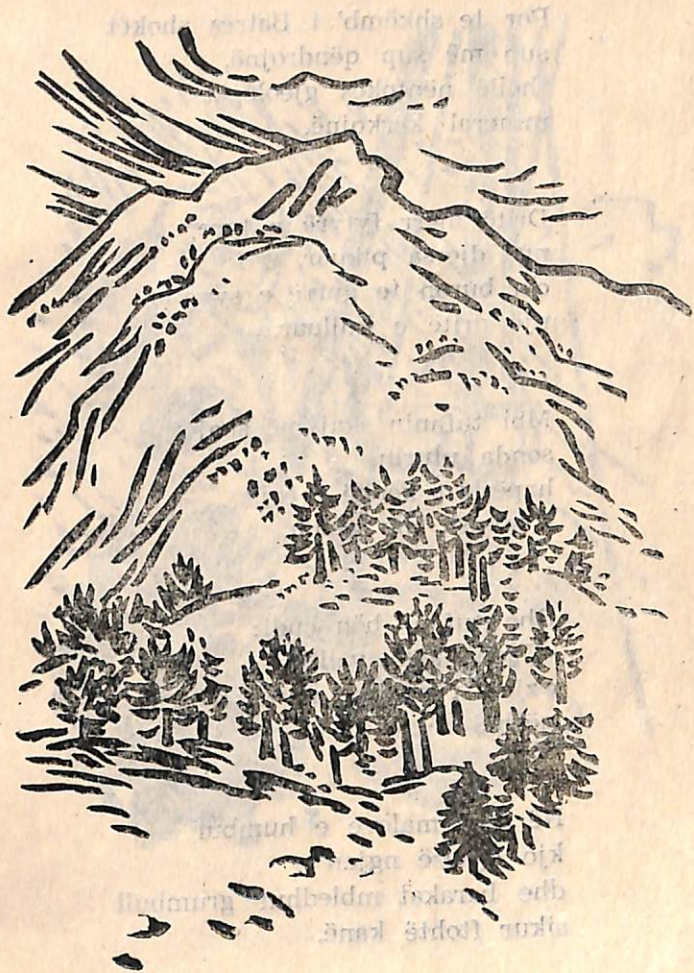
Shtrydhin gjinë malet
nga gurra në gurrë,
mëndin trimërinë,
që nuk shteron kurrë.

Gurrat ligjërojnë
gjithë mërmërima,
atje buzët vunë
me radhë gjithë trimat.

II.

Kërrusur nga bora malet
dhe veriu fryn,
dorë e tij gjëkundi s'ndalet,
hapësirat ngrin.

Mardhin malet e Kaptinës,
Dhoksi zbardhëllon,
pelerinë e bardhë shpinës
blerimin mbulon.

Por te shkëmb' i Batrës shokët
sup më sup qëndrojnë,
thellë nëntokës gjeologët
mineral kërkojnë.

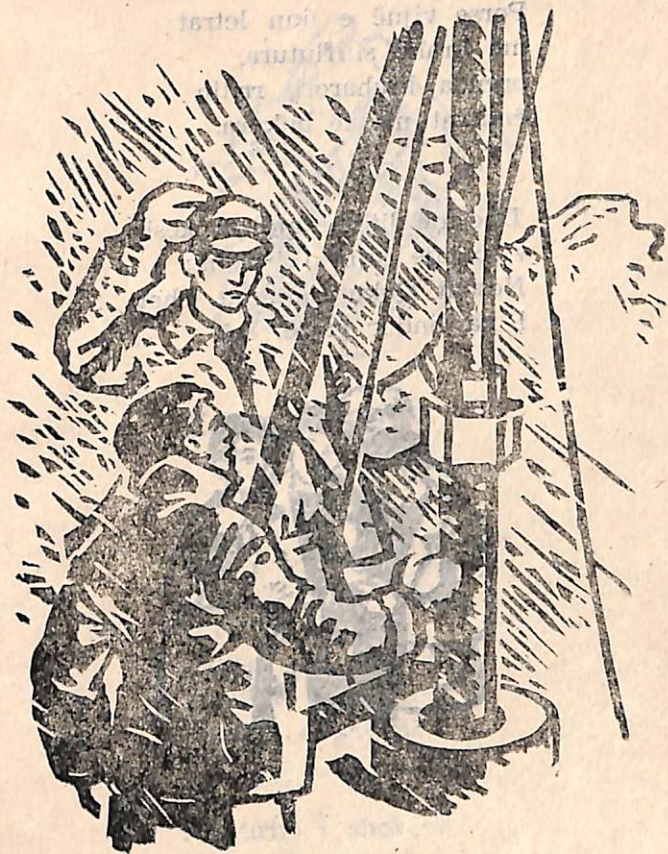
Dritë merr fytyrë e tyre
nga djersa pikuar,
ç'u buron te gurrë e syve
një dritë e kulluar.

Mbi tufanin skaj më skaj
sonda uturin,
hapësirat këngë e saj
i mbush me gëzim.

Dhe tufani bën çudi:
«Ç'janë këta vallë,
ç'zjarr i madh i ngroh në gji
që më bëjnë ballë?»

Në mes maleve e humbur
kjo qytezë ngjan
dhe barakat mbledhur grumbull
sikur ftohtë kanë.

Porse vijnë e ikin letrat
me krahë si flutura,
brenda krahërorit rritin
ëndrrat më të bukura.

Dhe një ditë në mes shokësh
vjen një lajm i bardhë:
Neshat Qokut larg në fshat
i ka lindur vajzë.

Kënga e dytë

I.

I vetëm Neshati
rrugën nis për fshat,
hapësirë e bardhë
shtrihet e pamatë.

Ky urim i shokëve
e ngrohka në gji,
e bëka me krahë,
i dhënka fuqi.

Kraharorit thellë
mbart mall e gëzim,
cicërimë e parë
po ia mbush shtëpinë.

Rruga krejt e zënë,
mbi borë asnjë shteg,
nuk e kthen Neshatin
as dhe një ortek.

Petalet e borës
derdhen si muzikë,
i ulen mbi supe,
shkrijnë mbi qerpikë.

Dhe në mot të egër
gëzimi gjen rrugën,
vjen të befason
me gazin e cucës.

II.

Në krahor të bijën
e shtrëngon me mall
dhe rrugën nis prapë
mes borës mbi mal.

Të kthehet te sonda,
ku e presin shokët.
Eh, kjo borë e butë
si i shtroka flokët!

«Neshat, bir, qëndro!
Pse nuk rri dhe pak?»
Sytë e të dashurve
e ndjekin nga pas...

Në gjoks dashuria
bën çerdhe gëzimi,
ndaj vrapon Neshati,
nuk e tremb thëllimi.

I zgjat dorën kromi
nga metri në metër,
ta toki me të
si dy miq të vjetër.

the first...
the first...
the first...
the first...
the first...
the first...
the first...
the first...
the first...
the first...

III.

Si të lodh kjo bora!
Rruga është e gjatë,
hapësirë e bardhë
është kurth e grackë.

Në shpatet e malit,
prerë si me thikë,
vjen i rreptë veriu,
i rreh me kamxhik.

Thëllim i harbuar
vërshëllen në bredha,
shtegu zbret e ngjitet
me leqe, me dredha.

Rruga zbret e ngjitet,
po ecën Neshati.
Përpara ka shokët,
prapa mbeti fshati.

Shtigjet janë zënë,
krahët nata shtrin,
eh, kjo borë e rëndë
endet si qefin!

Mos duhet të kthehem
përsëri në fshat?...
Nga larg vjen një zë:
«U theve, Neshat?»

Nuk u thye Pali,
nuk u thye Mrika,
kush ka besë burri,
nuk di ç'është frika!»

IV.

Dhe ngjitet e ngjitet
malit fillikat,
ulurin tufani:
«Do të ngrij, Neshat!»

Dhe ikën e ikën,
e me zemër thot':
«Shokë, ja po vij,
dimri s'më ndal dot!»

Edhe pak, arrita,
ia ndiej këngën sondës...
Ç'borë paska mbledhur
Zalli i Limonës!

Ç'borë paska mbledhur!
Kësaj nate sterrë,
shtegu këtu pret
drejt përmbi humnerë.

Dritat radhë-radhë
në fjetore ndrijnë,
mbi qilim të bardhë
xixa xixëllijnë.

Xixa xixëllonjat
po më vijnë pranë,
si buzëqeshje shokësh,
të ngrohta më ngjajnë.

Ndaj eci e eci,
zemra thellë këndon,
çdo hap e më shumë
te ju më afron».

Kënga e tretë

I.

Bora fare s' resht,
era fryn e shfryn,
retë ngjyrë plumbi
mbi malet i shtyn.

E shtyn tej nga malet
mjegullën si pritë,
Neshati s'po duket,
shkuan pesë ditë.

Tej nga monopati
u mbeti vështrimi,
por bora s'ka gojë,
as edhe thëllimi.

«Alo, Batra, Batra! —
çirret telefoni —
Neshati ka mbetur,
dilni ta kërkon!»

Nga Bulqiza zëri
nëpër tel vrapon,
dhembja sot çdo zemër
si darë e shtrëngon.

Dhembja shtyn e shtyn
një re shqetësimi,
nga sytë, te buzët
të mardh si thëllimi.

Kënga e katërt

I.

Vjen një çast i hidhur,
çast i rëndë vjen,
lart dorashkë e ngrirë,
shoku poshtë fle.

Një dorashkë leshi
e mbante Neshati,
nëna ia kish nisur
dhuratë nga fshati.

E gdhiu një natë
shpejt për t'i mbaruar,
dashurinë e nënës
si zog mban në duar...

Kjo hapësirë akull
të ndan sot nga nëna,
lajmi kur t'i shkojë,
do t'ia mbajë zemra?

Ja, po zbresin shokët
lidhur dorë për dorë.
Eh, se ç'trim na more,
moj e ftohta borë!

Heshtur te Neshati
zbresin një nga një,
era majë Dhoksit
tufane po ngrë.

II.

Në kërkim të shokut
ata malet marrin,
që të dhjetë tok,
me shqiponjat ngjanin.

Me supe tufani
poshtë ortekun nis,
çfarë gjen përpara,
e shemb, e vithis.

Ngjeshur borë e akull,
Dhoks, o mal i sertë,
rrokullis ortekun
si një kos e mprehtë.

Dallga zemërake
lart stërkala ngre,
thua u shemb mali,
qielli me re.

Ç'i mbështjell orteku
që të dhjetë trimat,
qiellit rendin retë,
çajné vetëtimat.

III.

Eh, o mal i Dhoksit,
ti mal zemërak,
kosa jote e mprehtë
sot po kullon gjak.

Dhjetë zemra trimash,
dhjetë ëndrra vrave,
buzëqeshje shokësh
nga gjiri na ndave.

O tufan i egër
majës së Kaptinës,
dhjetë goditje thike
na i dhe pas shpinës.

Mbetën dhjetë shokë,
dhjetë yje ikën.
Dhe më lart se malet
monument u ngritën!

Kënga e fundit

Kënga ime, dil nga zemra,
në çdo strofë e në çdo varg,
lidhur njëmbëdhjetë emra,
trimërisë iu bën' bajrak!

Hajde, nise rrugën, këngë,
shko me flatra gjer te retë,
në furtunë qëndro në këmbë
si ata të njëmbëdhjetë.

Shko në Batër, në minierë,
dhe zbrit thellë galerive,
në çdo hap ke për të ndjerë,
se ata ndrijnë si yje!

2.

Autoblinda

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Pjesa e parë

I.

Në fshatin tonë,
kur unë linda,
pa ftuar erdhi
autoblinda.

Erdhi nga larg,
thanë, nga Ruhri,
troku i luftës
këtu e pruri.

2.

Nëna tregon:
«Ti, bir, ahëre
te guvë e thellë
me britma erdhe.

Armiku i egër
po qasej, — thanë. —
Urrejtja ndezi
prush sytë tanë.

Dhe lamë fshatin,
u ngjitëm la,
në mal, në shpella
fëmijë e gra.

Ish vjeshtë e dytë,
shiu rigonte,
tavan i gurtë
mbi ne pikonte.

Dhe gjurmë linin
pikat mbi shkëmb,
por nëna kishte
gëzimin tënd.

Të akullt muret,
shpella pikonte,
por brenda zemrës
një shpresë ngrohte.

3.

Në instikame,
te kthesë e rrugës,
të vrenjtur rrinë
njerëzit dhe gurët.

Të vrenjtur rrinë,
vesh mbajnë detin,
dallgët si mal
urrejtjen vjellin.

Dhe pulëbardhat
rrugës tek ikin,
alarm beteje
veç klithin, klithin.

Mbi heshtjen mal,
tej zhurmërimës,
afrohet hija
e autoblindës.

Dhe në çdo zemër
ngre dufe kënga:
«S'na trembën kurrë
armët e rënda!»

4.

Dhe ngjishen retë
në majëmalet,
nga zbret kolona,
që s'do të ndalet.

Si një përbindësh
kthetrat i shtrin,
dhe mitralozin
e vringëllin.

Kjo fjala «Alt!»
si thikë pret,
me gjuhë plumbash
godet, godet.

Autoblinda
në ballë prin
e mali vrëret,
e deti nxin.

Me ngjyrë vdekjeje
e tëra lyer,
në ballë e shpinë
kryqin e thyer.

5.

Ky breg mbi shpinë
s'mund të të mbajë,
«Ndal, kryq i thyer,
qëndro, murtajë!»

Te trimëria
vë buzët kënga:
«S'na trembin kurrë
armët e rënda!»

Më tregon nëna:
ditën kur linda,
në flakë u ndez
autoblinda.

de l'année dernière
et les années
passées.

E turravrap
mes flakësh rendi,
humbi mes dallgësh
te ky gji deti.

U gremis poshtë
dhe kryq i thyer,
me ngjyrë vdekjeje
i tëri lyer.

Deti u rrudh
gjithë zemërim,
tallaze ngriti
mbi autobлиндë.

6.

Me qumësht bashkë
më mëndi nëna
gjithë zemërimin
që i vlonte brenda.

Tek përkëdhelte
doçkat e birit,
një dritë e ëmbël
i fekste syrit.

E dritë merrnin
muret e rënda,
nga buzë e bukur
buronte kënga.

Pjesa e dytë

7.

Te ky gji deti,
mes dallgësh humbur,
autoblinda
qëndron e strukur.

Sa shumë vite
qëndroi në heshtje,
me gojën kyçur
si një memece.

E vijnë dallgët,
përplasen rreptë,
e mitralozi
zgjatet pa jetë.

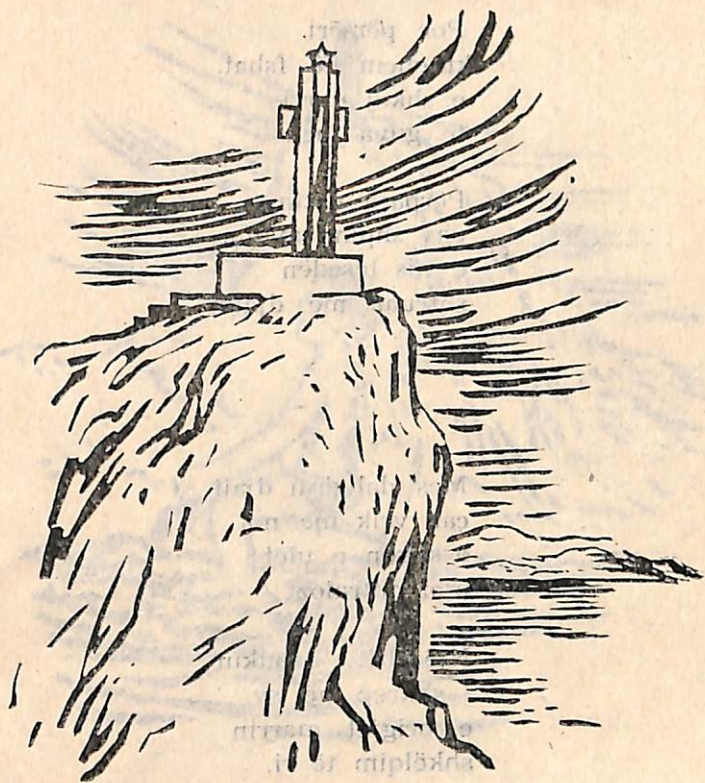
Atje në kodër,
ku rritet bari,
ngrihet i bardhë
sot lapidari.

Aty mësojnë
brezat që vijnë,
si të rrëzuar,
autoblindë.

8.

Flamur fitoret
shpalosin vitet,
pas çdo beteje
atdheu rritet.

Filiz Partie
u rrita unë,
udhët e tua
ku nuk më shpunë.

Dalla götini
vjen me mpash avto:
-Ty iu porasin.
dit jartstet!

Por përsëri
kthehem në fshat,
e shkoj e rri
te guva lart.

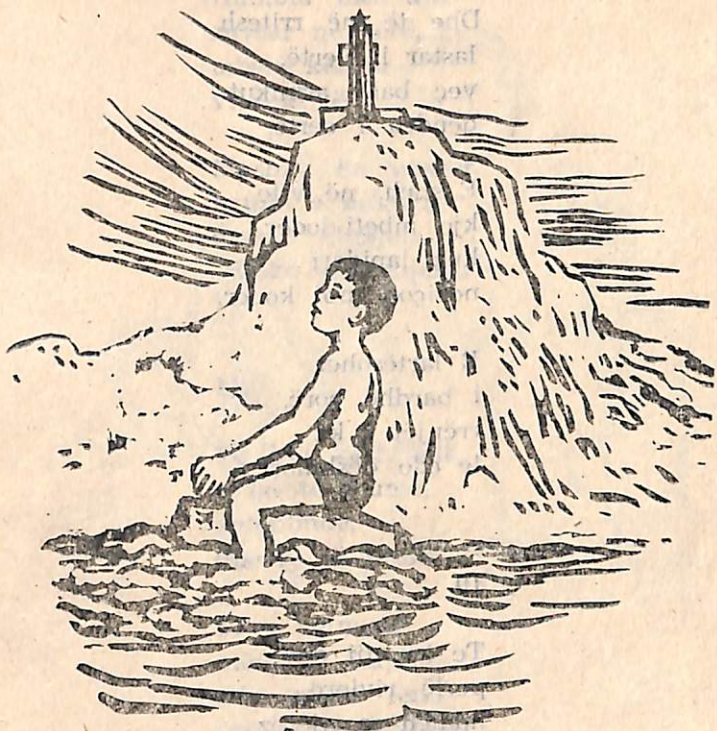
Përpara detin,
pas shpine malin,
e nis bisedën
shtruar me djalim...

9.

Mes dallgësh djali
çan vrik me not
e shkon e ulet
mbi mitraloz

Një dritë e bukur
i shkrepi në sy,
e brigjet marrin
shkëlqim të ri.

Dallgë gëzimi
vjen më mbush sytë:
«Ty të përkasin,
bir, lartësitë!»

nje die vere

IT. autophobe
Kernde rabe
mes hallish fuphur
pödlie u wete

Dhe të më rritesh
lastar i blentë,
veç ballë armikut
qëndro i sertë.

E sheh, në vite
kjo mbeti lodër,
kur lapidari
ndriçon mbi kodër.

E lartësohet
i bardhë borë,
rrënjët i ka
te çdo dëshmor.

10.

Te ky gji deti,
perlë riviere,
ndalën ca njerëz
një ditë vere.

Ti, autobлиндë,
gërmuqe mbete,
mes dallgësh humbur
përditë u trete.

Humbur mes ujit
zhytur në rërë,
mbete kështu
vite të tërë.

Myshku ka veshur
trupin e hekurt,
qeshin fëmijët:
«Shiko seç mjekër!»

11.

Te kjo kështjellë
e lashtë shumë,
autoblindë,
dhe ty të prunë.

Ti e vetmuar
mënjë hiqesh,
mbi trupin tënd
fragmente kryqesh.

Trupa pa jetë
ju jeni sot,
kryqe të thyer,
gjarpër pa kokë.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain several lines of a letter or document.

Dhe vij me djalin
në muzeum,
për ngjarje lufte
i kallëzoj unë.

Një babagjysh
tek na dëgjon,
tregimit tim
diçka i shton...

Dorën na hedh
mua e djalit
e dritë i marrin
dy sytë e ballit.

Kështu të tre
jemi në këmbë
për ty, atdhe,
për tokën mëmë.

PËRMBAJTJA

	Faqe
1. BALADË PËR 11 HERONJTË E BATRËS	3
2. AUTOBLINDA	29

Pani, J.

Baladë për njëmbëdhjetë heronjtë.
Poema. [Red.: O. Grillo. Pikt. Ç.
Ceka]. T., «Naim Frashëri», 1984.

52 f. me il. (Bibliot. e Pionierit)

(B. m.) dhe

(B. v.): 891.983 - 93 - 1

P 23

Tirazhi: 2 000 kopje

Format: 70x100/32

Stash: 2204-79

KOMBINATI POLIGRAFIK — Shtypshkronja e Re
Tiranë, 1984